

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Операційний менеджмент

Шифр та назва спеціальності

072 - Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Рівень освіти

Бакалавр

Семестр

6

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Кафедра

Менеджменту (204)

Тип дисципліни

Освітні компоненти вільного вибору студента професійної підготовки

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Ульянченко Наталія Володимирівна

Natalia.Ulyanchenko@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту НТУ "ХПІ"

Авторка понад 50 наукових і навчально-методичних публікацій. курси: «Стратегічне управління», «Операційний менеджмент», «Основи менеджменту», «Стратегічний менеджмент».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс розвиває знання та навички, необхідні для ефективного управління операційною діяльністю компаній, розробки операційних стратегій та тактики, організації та контролю виробничої та сервісної підприємницької діяльності.

Мета та цілі дисципліни

Оволодіння теоретичними знаннями, практичними навичками та формування розуміння теоретичних принципів, категорій, сучасних концепцій та практичних методів управління операційною діяльністю підприємств, розширення операційних стратегій, формування та використання підсистем оперативного управління, як основи для досягнення цілей бізнесу.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.
СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Результати навчання

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції -32 год., практичні заняття - 16 год, самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження дисципліни необхідно мати знання та навички з дисципліни «Основи підприємництва», «Економіка підприємства», «Основи менеджменту», «Основи проектного менеджменту».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Презентації, дискусії, семінари, кейс-орієнтоване навчання, індивідуальна та командна робота, дослідницька робота.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Сутність і зміст операційного менеджменту.

Операційний менеджмент як складова менеджменту організації. Об'єкт та предмет, загальні поняття і завдання операційного менеджменту. Принципи, функції та методи операційного менеджменту. Історія розвитку операційного менеджменту.

Тема 2. Основи управління операційною системою.

Операційна система організації: загальна та структурна характеристика. Ресурси, процеси, продукти. Життєвий цикл і режими функціонування операційної системи. Типологія операційних систем.

Тема 3. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи.

Поняття стратегії та особливості її розроблення. Процес розроблення корпоративної стратегії. Виробнича стратегія як основа проектування та створення операційної системи організації. Операційні пріоритети при визначенні виробничої стратегії. Операційна стратегія в сфері послуг. Стратегічні рішення в сфері операцій. Конкурентні показники операцій та їх ефективність

Тема 4. Прийняття рішень в операційному менеджменті.

Суть, особливості та процес прийняття рішень в операційному менеджменті. Роль моделювання в процесі прийняття рішень. Типи моделей, які використовуються при прийнятті рішень.

Тема 5. Управління проектами.

Суть, зміст, класифікація проектів. Управління проектами в системі операційно-виробничого менеджменту та його основні фази. Сіткові графіки в управлінні проектами. Показники ефективності інвестиційного проекту.

Тема 6. Проектування промислового продукту..

1Розробка продукту у виробничій сфері. Проектування продукту очима споживача. Операційні технології. Особливості розміщення підприємств. Розміщення обладнання і планування приміщень.

Тема 7. Проектування послуг та вибір процесу обслуговування.

Сутність послуг. Сутність структуризації сервісних контактів: сервіс – система – матриця. Типи сервісних систем та проектування послуг. Управління чергами. Технології у сфері послуг та розміщення приміщень на підприємствах сервісу.

Тема 8. Управління плануванням операційної системи.

Суть, структура, принципи та методи планування в операційному менеджменті. Агрегатне планування, його зміст та основні стратегії. Короткострокове тактичне планування виробництва й операцій. Оперативне планування у виробничих сферах. Диспетчерування в системі оперативного управління операційною діяльністю.

Тема 9. Управління матеріальними ресурсами і виробничими запасами.

Сутність управління запасами. Модель оптимального розміру замовлення запасів. Системи управління запасами. ABC – аналіз. Система «Точно – вчасно». Система «Канбан» та MRP.

Тема 10. Управління операційною інфраструктурою підприємства та матеріально-технічним постачанням і збутом.

Загальна характеристика інфраструктури підприємства. Управління ремонтним господарством. Організація інструментального забезпечення підприємства. Енергетичне господарство та його особливості управління. Організація управління транспортним господарством. Управління складським господарством, його основні завдання. Управління матеріально-технічним постачанням і збутом на підприємстві.

Тема 11. Управління якістю виробництва та послуг.

Сучасна концепція управління якістю. Методи оцінювання якості продукції. Система управління якістю. Основи стандартизації виробничої діяльності.

Теми практичних занять

Тема 1. Розуміння операцій. Обов'язки операційного менеджера. Обговорення сучасного виробництва.

Тема 2. Розробка стратегічних цілей. Тематичне дослідження «Стратегія виробництва в Zara»

Тема 3. Тематичний приклад «Система виробництва Toyota». Моделювання системи Канбан.

Тема 4. Програмне забезпечення для управління проектами. Діаграми Ганта.

Тема 5. Дерева рішень (бізнес -підхід та підхід, що спирається на машини). Математичні методи у прийнятті рішень.

Тема 6. Тематичне дослідження «Виробництво взуття Crocs».

Тема 7. Налаштування та управління KPI.

Тема 8. Організація контролю якості на підприємстві.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, які передбачено для самостійного опрацювання; підготовку презентації та виступ на практичному занятті та підготовка до семестрового контролю.

Дисципліна передбачає підготовку індивідуального розрахункового завдання з ключових питань освітнього компоненту.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Операційний менеджмент: навч. посіб. частина 1 / Л. Балаш, О. Лисюк, А. Саміло, О. Ковальчук. Львів, 2023. 194 с. URL:

<https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/12175/1/%d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%9e%d0%9c%2023%20%283%29%20%281%29.pdf>

2. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир: Вид-во

«Рута», 2021. – 856 с. URL:

<https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8068/1/%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf>

4. Менеджмент для магістрів О. В. Прохоренко [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Електрон. текст. дані. Харків : НТУ "ХПІ", 2024. 382 с. URL:

<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/82228>

6. Менеджмент: організаційна ефективність: навчальний посібник / Н.М. Шматько, М.В. Кармінська-Бєлоброва, О.В. Замула та ін. Харків: НТУ «ХПІ», 2024. 280 с.

Додаткова література

1. Операційний менеджмент у контексті застосування сучасних аналітичних інструментів до ухвалення управлінських рішень / О. Грідін, С. Заїка, Ю. Сагачко / Цифрова економіка та економічна безпека. 2024 №4 (13). С. 3-10. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.13-1>

2. Сутність операційного менеджменту та основні етапи його розвитку / С.П. Крамарчук, Н.П. Лубкей // Економіка та управління підприємствами. 2020 №44. С. 83-86. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/44_2020_ukr/16.pdf

3. Розвиток системи операційного менеджменту підприємств в умовах цифровізації економіки України / І.І. Благун Бізнес Інформ. 2023. №11. С. 325–331. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-11-325-331>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та умінь здобувачів, яка використовується в НТУ "ХПІ" (<http://surl.li/ppxix>) Підсумковий контроль здійснюється за результатами заліку або в результаті накопичення балів з виконання здобувачем різних видів поточної навчальної діяльності.

Поточне оцінювання:

- оцінювання завдань на практичних заняттях - до 5 балів за кожне заняття;
- онлайн тест - до 5 балів за кожен тест;
- презентація за темою з виступом на практичному занятті - до 20 балів;
- індивідуальне завдання - підсумкова контрольна робота (включає теоретичне питання та задача) - 10 балів.

Участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах - 10 балів за кожен вид активності.

Публікації наукових статей, тез доповіді на конференції за тематикою курсу - 10 балів за кожен вид активності.

Участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти, проходження рекомендованих онлайн-курсів - по 20 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=208

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО